

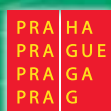

91. PRIMĀTORŤKY[®]

5.– 6. června 2004 | Praha – Vltava

www.primatorcky.cz

ČASOVÝ PROGRAM

sobota 5. června 2004

13:00 hod. rozjíždky a opravné jízdy

neděle 6. června 2004

malá finále 8:20 – 9:20 hod.

osmiveslice dorostenek

8+ dky 8:20 hod.

osmiveslice dorostenců

8+ dci 8:30 hod.

skif žen

1x ž 8:40 hod.

osmiveslice juniorů

8+ jři 8:50 hod.

osmiveslice žen

8+ ž 9:00 hod.

skif mužů

1x m 9:10 hod.

osmiveslice mužů

8+ m 9:20 hod.

velká finále 9:30 – 12:00 hod.

osmiveslice veteránek

8+ ž vet. kat. A a kat. B 9:30 hod.

8+ ž vet. kat. C a kat. D 9:40 hod.

osmiveslice veteránů

8+ m vet. kat. A a kat. B 9:50 hod.

8+ m vet. kat. C a kat. E 10:00 hod.

osmiveslice dorostenek

8+ dky 10:30 hod.

osmiveslice dorostenců

8+ dci 10:45 hod.

skif žen

1x ž 11:00 hod.

osmiveslice juniorů

8+ jři 11:15 hod.

osmiveslice žen

8+ ž 11:30 hod.

skif mužů

1x m 11:45 hod.

osmiveslice mužů

8+ m 12:00 hod.

PRIMÁTORKY

OSOBNÍ POSELSTVÍ PRIMÁTORA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

Vážení příznivci veslování, diváci i samotní účastníci závodů,

je pro mne ctí a velkým potěšením přivítat vás již na 91. ročníku Primátorek, které jsou bezpochyby jednou z nejstarších sportovních soutěží v Praze i v celé České republice. A nejen to. Svým společenským významem zdaleka přesahují samotné veslování jako sport. Vždyť jen málokterá regata se může pochlubit takovou historií i množstvím diváků a fanoušků, které se již tradičně schází v danou červnovou neděli na pražském nábřeží mezi Palackého a Železničním mostem.

Právě v letošním olympijském roce slaví organizované veslování v Česku 120. narozeniny. Věřím proto, že kromě kvalitních soubojů v tradičním závodě osmiveslic o Primátorský štít a ostatních vypsanych kategoriích dostane tento krásný sport ke svému úctyhodnému jubileu darem také nějaké ty trofeje z Athén.

K pražskému závodě přeji všem osmám i ostatním účastníkům hodně štěstí a divákům neopakovatelný sportovní zážitek.

MUDr. Pavel Bém,
primátor hlavního města Prahy

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE ZÁVODU

Vážení příznivci veslování, vážení hosté,

opět po pěti letech připadla veslařskému oddílu Bohemians Praha čest být v čele organizačního výboru tradičních Primátorek. Náš oddíl za tuto dobu prošel další etapou nárůstu členské základny a dosáhl ve své osmdesátileté historii nebývalého úspěchu – v roce 2002 zvítězil v Českém poháru veslařských oddílů a vloni v těžké soutěži obsadil třetí místo.

Věřím, že budete spokojeni i s organizačním zajištěním letošní primátorské regaty, které ovšem již neprobíhá výhradně v naší režii, ale podílí se na něm sdružení všech pražských civilních oddílů a významnou měrou Český veslařský svaz a jeho sekretariát.

Přál bych si, abyste byli svědky hodnotných a vyrovnaných sportovních soubojů a abyste nám svoji přízeň a zájem o veslování projevíli i v příštích letech.

Vladimír Burda
předseda veslařského oddílu Bohemians

HISTORIE ZAVODU OSMIVESLIC O PRIMÁTORSKÝ ŠTÍT

První „Primátorský Závod Osmiveslic o čestnou putovní cenu městské rady královského hlavního města Prahy“, pořádaný v Praze v neděli dne 19. června 1910 o 11. hodině dopolední pod protektorátem slavné městské rady královského hlavního města Prahy a pod záštitou Svazu Českých Veslařských klubů, dal postupně vzniknout soutěži, která patří k nejproslulejším v českém sportu. Startérem prvních Primátorek byl Karel Reisner a vítězem v souboji 3 lodí se stal VK Slavia.

Veslování patřilo mezi nejstarší a nejrychleji se rozvíjející sporty na území současné České republiky. Už v srpnu 1884 za účasti pěti klubů (VK Blesk, VK Lev Roudnice nad Labem, KV Mělnických, ČAC Roudnice nad Labem, ČVaBK Praha) byla založena Ústřední jednota veslařů z Čech (ÚJVzČ). Po svém vzniku v roce 1885 přibyl i VK Slavia. Aktivita českých veslařů existovala i na poli diplomatickém. Josef Rössler-Ořovský se zúčastnil jako zástupce Ústřední jednoty veslařů z Čech na prvním kongresu Mezinárodní veslařské federace (FISA) a podařilo se mu dosáhnout, aby ÚJVzČ byla přijata jako národní svaz. Úroveň českých veslařů pak dokumentoval na mistrovství Evropy 1895 a 1896 skifař Langhans, který získal do pokladnice českých veslařů první dvě bronzové medaile.

Výborné výsledky se staly trnem v oku rakouskému a německému svazu, které se v zostřené národnostní situaci domluvily a vyhlásily českým veslařům bojkot. Čeští veslaři se nesměli zúčastňovat jejich soutěží a pro všechny rakouské a říšskoněmecké kluby platil současně zákaz startu na závodech pořádaných Čechy. To způsobilo takřka úplnou izolaci českých veslařů. Až do roku 1909 měli vedle Jarního skulérského závodu (založil ho již v roce 1895 Josef Rössler-Ořovský) již jen mezinárodní regatu, vzhledem k německému bojkotu jen slabě a nepravidelně obesílanou z ciziny. Hledala se tedy možnost vytvoření nové soutěže. Závod osmiveslic se však mohl stát sourozencem skifařského Jarního skulérského závodu teprve tehdy, když se v českých klubech objevil dostatečný počet lodí. Osmiveslice

Slavné městské radě královského hlavního města Prahy

Jest naším údělem v Českých zemích zjednávatí náležité rozšíření sportu veslařskému. Sport veslařský jest bez odporu čistý a nezištný, tělo i duši sílíci, a proto se hodí nejlépe k tomu, aby přispíval svým podílem k práci národní, vychovávající tělesně zdravé a duševně energické pokolení. Ale pro tento ideální podklad veslařskému sportu jest úkol náš nesnadný, a proto nutno sjednávatí veslařskému sportu oblibu i v nejširších vrstvách národních! První krok je vzbuditi všeobecný zájem. Ohlížeje po příkladu jiných zemí, shledali jsme, že nejlépe tomuto účelu by vyhověl velký výroční závod osmiveslic, který v Anglii, Belgii, Francii poutá k sobě zájem celé veřejnosti.

Tento nový podnik musel by se opřít, aby dostal svému úkolu a vážnosti, o některé populární autority, požívající u nás zvučného jména. Nejpopulárnějším činitelem v tom směru je u nás slavná městská rada královského hlavního města Prahy.

I prosíme slavnou městskou radu královského hlavního města Prahy o milostivé převzetí protektorátu nad výročním primátorským závodem osmiveslic, kterému by městská rada věnovala jednou provždy putovní čestnou cenu a ročně pro vítězíci mužstvo 9 čestných odznaků, takže by tento velký krok směřující k popularizování veslařského sportu stál pouze nepatrný náklad.

Pro primátorský závod osmiveslic platí následovný řád:

- § 1. Primátorský závod osmiveslic stojí pod protektorátem král. hl. města Prahy a jest dán cenou putovní, odbývá se každoročně samostatně v neděli dopoledne na vzdálenost nejméně 2000 m mezi Bráníkem, kolem nábřeží až na novoměstský jez.*
- § 2. Město Praha poskytuje ročně plakety vítěznému mužstvu a uděluje je.*
- § 3. Závod se odbývá bez vkladů pro mužstva a bez vstupného pro obecnstvo.*
- § 4. Závod jest přístupný všem amatérským klubům Čech, Moravy a Slezska.*
- § 5. Závod se jede podle pravidel České unie.*

Slavná městská rado královského hlavního města Prahy, neráčiž odpřítí záštitu tomuto našemu ideálnímu snažení, které má v první řadě za účel zušlechťování dorůstajícího pokolení, které má tvořiti jádro národa.

Za „Český veslařský klub v Praze“ se sídlem v Podole, 19. června 1909

*J. Renner v.r.
předseda klubu*

*J. Wihan v.r.
jednatel klubu*

*F. Kašpar v.r.
náčelník klubu*

totiž v prvním desetiletí 20. století měly jen Slavia a ČAC Roudnice nad Labem. V roce 1909 však zakoupily nové lodě další dva pražské kluby ČVK a VK Blesk, a tak se dostalo podpory myšlenkám na jejich závodní využití. Výsledkem úvah o nové soutěži byl dopis náčelníka ČVK a člena devadesátileté rady starších královského hlavního města Prahy MUDr. Františka Kašpara, který vzhledem ke

svému postavení zajistil věnování ceny pro sportovní závod pražskou obcí. Jménem svého klubu tedy požádal pražskou městskou radu o patronát i o cenu.

Slavná městská rada královského hlavního města Prahy vyhověla a darovala celkem 500 Kč (350 Kč na pořizování putovní ceny, 150 Kč na zakoupení čestných odznaků). Primátorský štít s proslulým nápisem „Silné mládeži –

opoře vlasti“ vytepal podle návrhu arch. Františka Kavalíra z mědi ciselér R. Schorcht. Tak se zrodil závod, který letos oslaví 91 let od první soutěže (a 92 let od svého vzniku). Vybrána byla trať s cílem mezi pražskými mosty tak, aby Pražané mohli sledovat závod v co nejvyšším počtu. K prvnímu ročníku Primátorek se přihlásily čtyři osmiveslice, na start však přijely pouze tři, protože ČAC Roudnice se pro poruchu na lodi nakonec nemohla zúčastnit.

Primátorky se rychle staly každoroční součástí pražského sportovního i společenského programu. Před 1. světovou válkou nalezl na pražskou vodu cestu pouze jeden mimopražský klub – VK Jordán Tábor. Překvapil druhým místem ve 2. ročníku a jednalo se vlastně i o mezinárodní premiéru v rámci Primátorek. Tábořskou posádku totiž tvořili polští studenti místní hospodářské akademie. Počet startujících lodí zůstal ovšem velmi skromný, vždyť české veslařské kluby vlastnily jen výjimečně tak drahou loď, jakou byla osmiveslice. Navíc platilo od roku 1921 také pravidlo, že z každého klubu se smí zúčastnit jen jedna loď. O rok později se ČAC Roudnice postaral o první výhru mimopražského klubu. Mezi favority od konce dvacátých let patřil i KV Mělnických, kde začal svou kariéru nejúspěšnější účastník celé historie Vojtěch Hvězda. V kronice je jeho podpis mezi vítězi poprvé u zápisu z roku 1927. Kromě osmi vítězství (z 18 startů v lodi) v barvách KV Mělnických, VK Slavia a ČVK slavil později nepočítaně úspěchů i jako trenér Dukly Terežín a Dukly Praha.

Na prahu druhé světové války vyhráli poprvé moravští veslaři (1940 ČVK Brno). Následovala série ČVK Praha (pětkrát za sebou), kterou vyrovnali až pražští vojáci na přelomu 60. a 70. let a překonali teprve v letech osmdesátých, kdy začala jejich naprostá převaha v československém, a později českém veslování.

Společenský převrat v roce 1948 výrazně poznamenal i Primátorky. V roce 1949 se objevuje v přehledu vítězů poprvé armádní klub, a to ve společenství dvou oddílů; ovšem za jménem ATK se stejně skrývali veslaři ČVK. Častěji vítězí venkov (Olomouc,

Břeclav, Terežín). Objevují se pro moderní Primátorky tak typická překvapení, jako např. vítězství lodi B nad klubovým favoritem či posádky skifařů nad specialisty.

Devadesát let od vzniku Primátorek nemohlo projít beze změn. Proměnlivost dostal tento závod snad do vínku, když původně byl zvolen svatováclavský termín (28. září), který ovšem nebyl z „technických důvodů“ hned v ustavujícím roce 1909 dodržen. Změnám podléhala však i dráha, cíl se stěhoval nahoru či dolů po proudu a měnil i břehy.

První Primátorky se jely 19. června a toto datum je blíž létu než jaru. Přesto se tradicí a „jarním termínem“ zaklínaly desítky pamětníků. Pohled na data ukazuje, že ani v dávné minulosti nebyl dodržován zcela ortodoxně. Také další ročníky byly vypsané na neděli kolem poloviny měsíce června.

Ortodoxním zastáncům jarního termínu (tedy přelomu května a června, případně prvního červnového víkendu) lze připomenout, že v letech 1921 a 1922 se závodilo dokonce až v červenci (10. 7., resp. 9. 7.). Teprve v roce 1925 se dá mluvit o jarním termínu, protože ČAC Roudnice získala své čtvrté vítězství během pěti let již 31. května. Nečekaný skok v kalendáři (další ročníky se opět pořádaly přibližně v polovině června) měl na svědomí Olympijský kongres 1925, pořádaný v Praze za účasti prvního předsedy Mezinárodního olympijského výboru Pierre de Coubertina, který právě v Praze z tohoto postu odstoupil. Primátorky se staly součástí sportovních oslav kongresu. V období první republiky se závodilo zpravidla v první červnové dekádě a platilo to i na válečné roky 1939 až 1944. Pouze roku 1942 po atentátu na Heydricha se

Praesidium rady kr. hl. m. Prahy

č.j. 3862 praes.

V Praze, dne 19. 8. 1909.

„Velectění pánové!

Rada král. hlav. města Prahy ve své schůzi dne 6. srpna 1909 konané, přihlížejíc k tamní žádosti ze dne 19. června t.r., usnesla se převzítí protektorát nad výročním primátorským závodem osmiveslic, jenž dne 28. září t.r. má býti pořádán, a věnovala jednou provždy na zakoupení čestné putovní ceny 350 K, t.j. třístapadesát korun, a dalších 150 K, t.j. jednostopadesát korun, na zakoupení 9 čestných odznaků pro vítěze letošního roku.

Dávaje o tom zprávu, zasílám současně povolený obnos úhrnem 500 K, t.j. pětset korun, k ruce náčelníka klubu p. Fr. Kašpara, žádaje, aby jeho doručení laskavě bylo praesidiu rady městské potvrzeno, a žádám, aby z peněz těch vhodnou a důstojnou cenu i odznaky u českého pražského závodu uměleckého si opátril ctěný klub sám. Nákres a návrh případného nápisu nechť slavný klub laskavě předloží před zadáním práce praesidiu rady kr. hl. města Prahy k nahlédnutí.

Dále žádám, aby event. další podrobnosti těchto závodů praesidiu rady městské zavčas byly oznámeny.

S výrazem opravdové úcty jsem Vám, vážení pánové, vždy zcela oddaný úř. I. náměstek starostův.

Slavnému Českému veslařskému klubu v Praze (k rukám p. Fr. Kašpara, Praha II., v Jirchářích, U tří pivoňek)“

doručeno 26. VIII. 1909 F. Kašpar

Osma VK Slavia Praha – vítěz 1. ročníku závodu Primátorských osmiveslic v roce 1910

vzhledem k zákazu veškerých sportovních akcí jelo teprve po prozrazení atentátníků a ukončení stanného práva – 25. července. Rovněž v roce 1945 konec války odsunul Primátorky z tradičního termínu až na červenec, a ČVK Praha tak prodloužilo svou vítěznou sérii až 15. července. Poválečná léta držela tradiční termín první dekády června, ovšem v padesátých letech přišel – jistě také z důvodu stále dřívějšího zahájení tréninku – posun na přelom května a června. Poslední víkend v květnu se závodilo takřka vždy od roku 1959 po celá 60. a téměř celá 70. léta. K zásadnímu přelomu došlo v roce 1979, kdy se jely Primátorky na sklonku září – 28. 9. a 29. 9. Závěr sezóny však vedl k tomu, že na některých ročnících chyběli nejlepší reprezentanti (dovolená), a pověst Primátorek tak utrpěla další šrámy. Jarní tradice byla obnovena v roce 1988 (pořadatel ČVK), což mělo souvislost s účastí na olympijských hrách v Soulu. Ty se konaly až na podzim, a tudíž byl dostatek času jak na reprezentační přípravu, tak na Primátorky. U tradičního jarního termínu se pak již zůstalo. Výjimečný ročník byl také v roce 1984 – to se kvůli pracovní sobotě jely Primátorky poprvé v novodobé historii v jednom dni. Proslulost závodu o Primátorský štít nepřináší jen dlouhá tradice, nýbrž také netradiční dráha se zatáčkou.

V některých dobách nebyla (z různých důvodů) ctěna tato zvláštnost a závodilo se na jiné trati. V propozicích navržených Kašparem (ČVK) se v paragrafu jedna píše o závodě „na vzdálenost nejméně 2000 m mezi Braníkem kolem nábřeží až po novoměstský jez“. Zápis v kronice u 3. ročníku (1912) potvrzuje dráhu se zatáčkou. „Start o 11. hodině dopolední u jižní části ostrova Schwarzenberského, cíl u podskalského podbřeží naproti smíchovské Aréně. Bojky čítají se od pravého břehu po proudu.“ Cíl byl v těchto dobách vždy volen tak, aby byl v dosahu nedělních vycházek Pražanů. Ti rádi spojili čas před obědem s návštěvou Primátorek a dlouhá desetiletí sledovaly vrchol domácí veslařské sezóny tisíce diváků; za druhé světové války vzrostl jejich počet na desetitisíce.

Tradiční a populární zatáčka však nevydržela po celou dobu existence Primátorek. Již na počátku druhé světové války nastala odchylka. Start byl posunut k severnímu cípu dnešního Veslařského ostrova a cíl byl mezi mosty Palackého a Jiráskovým na úrovni loděnice VK Slavia – tzv. „dolní“ dráze. Primátorky sice přišly o svou zatáčku, zůstaly však přístupné obecnstvu. Horší následky mělo přesunutí závodu na „horní“ neboli „mistrovskou“ dráhu s cílem na Stadionu vodních sportů. Tam se jelo poprvé v roce 1959. Návrat na tradiční trať se uskutečnil v roce 1967, ovšem mezitím větší vzdálenost nové trati od centra města znamenala ztrátu publika, které se po osmi letech, i vzhledem ke změně životního stylu (volné soboty, chaty a chalupy), již nikdy na pražská nábřeží nevrátilo v původním počtu.

Primátorský štít s nápisem „Silné mládeži – opoře vlasti“ vytepal z mědi ciselér R. Schorcht podle návrhu arch. F. Kavalíra

Josef Rössler-Ořovský

Spoluzakladatel Jarního skulérského závodu, jehož první ročník se konal již v roce 1895.

V původním vypsání bylo dokonce stanoveno, že se primátorský závod koná samostatně mimo den jiných pražských veslařských závodů. Tento princip byl zrušen už v roce 1933 spojením Primátorských osmiveslic s **Jarním skulérským závodem**. O vznik závodu se zasloužil před více než sto lety (1895) známý „otec“ řady sportů v Čechách Josef Rössler-Ořovský. Ten založil v roce 1895 Český Sculling Cercle, tedy klub pro podporu skulování. Český Sculling Cercle založil v roce svého vzniku Jarní skulérský závod, který měl být jedním ze způsobů jak získat prostředky na zahraniční starty. V roce 1933, kdy byl závod termínově připojen k Primá-

torkám, byl také pojmenován po svém zakladateli Josefu Rösslerovi-Ořovském, který v lednu 1933 zemřel. V současné době se závodí již o třetí trofej. Původní cena byla vyzývací a vítěz obdržel zlatou sošku a zlatou medaili. První trofej stejně jako druhou získali do svého vlastnictví definitivně skifaři VK Slavia. Teprve třetí cena, kterou věnovala Ústřední jednota veslařů z Čech, se stala věčně putovní, a o stříbrný pohár se závodí dodnes.

V roce 1934 přibyl **závod ženských osem** a k další změně došlo až v roce 1958. Tehdy byl založen závod osem dorostenců (později juniorů) o **Zlaté veslo hlavního města Prahy**, jen o rok později (1959) jely

poprvé skifařky o **Stuhu Podolí**. V roce 1973, při příležitosti 60. ročníku Primátorek, přidali pořadatelé ze Spartaku Praha 4 – ČVK **závod veteránských osem mužů**. O více než 20 let později vznikla podobná soutěž pro ženy **závod veteránských osem žen** (1996). Počet soutěží pro mládež rozšířil v roce 1988 závod určený dorostencům ve věku 16 až 17 let, který nese nyní název **Cena Vltavy – Memoriál Jindřicha Gottwalda**.

Pro úplnost je třeba se zmínit o krátké epizodě spojené se zařazením žákovských závodů. Poprvé se tak stalo z podnětu komise mládeže ČÚV ČSTV v roce 1984. S náročnými podmínkami na rozvlákněné hladině měly však děti potíže, a tak byl tento závod naštěstí poměrně rychle z programu Primátorek zase vyřazen.

ZAHRANIČNÍ ÚČAST

„Silné mládeži – opoře vlasti“. Národní charakter závodu byl dán tehdejší situací, kdy český veslařský sport byl izolován od mezinárodní konkurence, což vedlo k pocitu omezení a ohrožení. Soutěž zůstala oficiálně uzavřena zahraničním sportovcům po dlouhá desetiletí. Ve skutečnosti však bylo heslo vytesané na putovní ceně hned ve druhém ročníku porušeno. Tehdy se objevil na startu první mimopražský klub – VK Jordán Tábor. Překvapil druhým místem a jednalo se vlastně i o mezinárodní premiéru v rámci Primátorek. Táborskou posádku totiž tvořili polští studenti místní hospodářské akademie. Oficiální porušení letitého „tabu“ se událo až v roce 1995. Pod vlivem stabilní převahy veslařů Dukly, snižujícího se počtu posádek a ve shodě se snahou učinit soutěž atraktivnější pro závodníky, diváky, média i sponzory, byl na dobu pěti let schválen revoluční návrh na otevření Primátorek zahraničním posádkám. Loňského 90. ročníku Primátorek se mimo jiné zúčastnila také osma Cambridge University Boat Club, účastník již 150. ročníku slavného závodu Oxford-Cambridge. Po strhujícím boji s oddílovou posádkou pražské Slavie nakonec angličtí veslaři odešli poraženi a ve finále obsadili páté místo. Věříme, že účast zahraničních posádek přispěje i letos ke zvýšení sportovní úrovně závodu.

Osma University Cambridge – Primátorky 2003

ROWING REGATTA "THE LORD MAYOR'S PRAGUE RACE" PRIMÁTOROKY

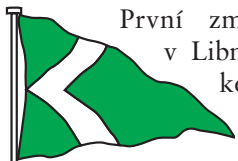
The very first "City Lord Mayor's Men Eights Race" (Primátorky, in Czech) was held in Prague on Sunday June 19, 1910, under the protectorate of the town council and the auspices of the Czech Rowing Clubs Union. Today, both the race and the sport of rowing are steeped in tradition and rank among the most popular events in contemporary Czech sporting life. The first winner in the Primátorky Regatta competition, beating out the other two boats in the field, was the team from Slavia Rowing Club Prague. After this promising start, the Primátorky quickly became an annual tradition only forestalled by the First World War and the years therein. Over time various changes in the race have taken place, of course, ranging from those changes concerning the race and finish lines to changes in the name of the race itself.

The most traditional date of the regatta has been the last weekend of May or the first weekend of June. Five rowing clubs in Prague regularly alternate as event organizers and are always under the auspices of the Czech Rowing Association. Regardless of who is organizing the event, every attempt has been made, especially in recent years, to honor the original wish of the ČVK Rowing Club founder by putting the race as close as possible to the city's center and, in so doing, closer to the city's spectators. Actually, this is not only true for races held in recent years but also for those dating all the way back to the Second World War when several tens of thousands of spectators enjoyed the Primátorky Regatta.

Today, the 2000 meter race is held on Prague's Vltava River. Its start is situated between two islands, one known as "Rowing", the other as "Emperor's Meadows" and its finish lies between the "Railway" and "Palacký" Bridges. Naturally, spectators have the banks of the Vltava River as their vantage point.

Several times in the past the Lord Mayor's Men Eights Race was closed and reopen to outside teams. The program of the Regatta is rounded out by other races for eights and scullers of men and women, including masters and for eights of male youths as well. The most famous of the races is the competition of male skullers – "The Springtime Sculler's Race of Rössler-Ořovský" – established in 1895. This race most probably belongs among the oldest sport-competitions ever held in Europe and is

named after the career-diplomat Josef Rössler-Ořovský who was the founder of the majority of sports in Bohemia and, as with other sports there, achieved unprecedented success for rowers and for rowing. The Central Unity of Czech Rowers was accepted as a member of FISA as far back in time as when Bohemia was an integrated part of the dual Austro-Hungarian Monarchy. Also, interestingly, the first winner of the above-mentioned Sculler's Race in 1895 was Mr. Langhans, a member of the Slavia Rowing Club. The technical organizer of this year's Primátorky Regatta is one of five Prague's civil rowing clubs – Bohemians Praha.

První zmínky o veslařích v Libni najdeme ve staré korespondenci bývalého Klubu Velocipedistů Libeň již v roce 1922. Tehdy byli součástí klubu velocipedistů i veslaři, kteří měli 59 členů.

K osamostatnění veslařů došlo v lednu v roce 1923, kdy se konala ustavující valná hromada a zvolen první výbor. Za klubové barvy byly určeny zelená a bílá, shodou okolností barvy, které má i nynější mateřská jednota Bohemians Praha. Veslaři dostali do nájmu pozemek na Libeňském ostrově, kde byla postavena dřevěná loděnice jako provizorium na deset let. Tato loděnice však s drobnými úpravami a přístavbami sloužila našim veslařům až do roku 1968.

Prvním startem libeňských veslařů byl distanční závod čtyřek na trati Zbraslav Praha v roce 1923. S ohledem na omezené lodní vybavení startovali veslaři VK Libeň i v dalších letech pouze v závodech čtyřek.

Výrazným impulsem rozvoje klubu byl příchod členů Sokola Vinohrady do Libně. Navázání styků se Sokolem znamenalo růst členské základny, umožnilo nákup nových lodí, rozšíření tréninkové i závodní činnosti. Silná vazba na vinohradský Sokol vyústila v roce 1935 dokonce i změnou názvu klubu na Vinohradské veslaře.

Po prvé startovali libeňští veslaři na Primátorkách v roce 1934, bohužel neúspěšně. Háček hned po startu zlomil veslo a tato nehoda vyřadila loď ze závodu. Osmá žen startovala v tomtéž roce v 1. ročníku Ženských osem a umístila se na druhém místě za ŽVK. Muži si neúspěšný start vynahradili již v roce příštím, kdy se umístili na čtvrtém místě.

Původní loděnice Vinohradských veslařů

Rozvíjející se činnost libeňského veslařského klubu však byla, s ohledem na sokolskou příslušnost, značně utlumena a oslabena počátkem okupace od roku 1939. Přesto se i v průběhu válečných let podařilo klubu získat řadu dobrých výsledků. V roce 1941 dokonce osma žen vyhrála poprvé závod Ženských osem při Primátorkách.

Počátkem padesátých let došlo opět k období vzestupu klubu. Oddíl se trvale držel v první desítce žebříčku veslařských klubů v republice. Snahy

o jeho vyšší ambice vůči ostatním pražským klubům však byly vždy poznamenány jednak odtrženou lokalitou, a také omezenými lodními i prostorovými podmínkami loděnice v Libni.

Převratným mezníkem v životě klubu bylo přestěhování do Podolí v roce 1968. TJ Bohemians Praha získala pro veslaře pozemek bývalé plovárny NSK. Deset let činnosti a trénování na horní vodě, i když zatím v provizorních prostorách, znamenal výkonnostní skok mezi špičkové veslařské

Libeňská idyla

Marta Šípová – stříbro na ME 1961 na 4x

Pod Trojským mostem (mostem Barikádníků)

oddíly. V první polovině osmdesátých let pak vyrostl nový objekt loděnice. V té době se již veslaři Bohemians výrazně prosazovali v soutěžích mládeže i dospělých.

Počátkem let devadesátých veslaři Bohemians zaznamenali nesporně nejvýznamnější výsledky ve své historii. Tři roky po sobě (1991-93) byla osma mužů těsně druhá za Duklou na Primátorkách, a na Olympijských hrách v roce 1992 v Barceloně, hájilo barvy českého veslování mezi jinými sedm reprezentantů – veslařů z TJ Bohemians. V roce 1993 se organizační výbor sestávající se z více než 90 členů oddílu Bohemians, zasloužil o vzorné uspořádání Mistrovství světa Juniorů ve veslování v Račicích. Z nejvýznamnějších úspěchů na mezinárodním poli jmenujme alespoň 1. místo dvojky bez kormidelníka na Mistrovství světa juniorů ve Španěl-

sku 1991 Ševčík, Holeček a 1. místo osmiveslice na Mistrovství světa juniorů v Litvě 2002, jejíž členem byl Miroslav Holeček.

Z domácích úspěchů v novodobé historii klubu je třeba zmínit vítězství v klubové soutěži veslařských oddílů – Českém poháru v roce 2002, tedy v roce, ve kterém Prahu postihla nejničivější povodeň za posledních 500 let. Naše nová loděnice, stojící na kopečku dostatečně vysoko, byla naštěstí zaplavena jen nepatrně. Ostatní oddíly v Praze i Polabí dopadly mnohem hůře. Veslařský život byl na několik týdnů zcela paralyzován.

Dnes, téměř 2 roky po povodních, díky velkému úsilí všech zúčastněných nejsou následky velké vody téměř viditelné. Naopak nové fasády veslařských loděnic a mnoha dalších objektů okolo vody dávají zapomenout na sílu vodního živlu.

*Jiří Ševčík, Ondřej Holeček
zlatá medaile na MSJ 1991 na 2-*

13. srpna 2002, loděnice Bohemians Praha

- 1923 – *ustavující valná hromada, volba prvního výboru*
- 1924 – *první účast na závodech Zbraslav – Praha*
- 1934 – *první start na XXI. ročníku Primátorských osem*
- 1935 – *připojení VK Libeň k Sokolu Královské Vinohrady*
- 1941 – *první vítězství ženské osmy v Primátorkách*
- 1953 – *změna názvu oddílu na Spartak Praha Stalingrad*
- 1961 – *Marta Šipová stříbrná medaile na ME v Praze na 4x*
- 1962 – *změna názvu oddílu na TJ ČKD Praha*
- 1965 – *změna názvu oddílu na Bohemians ČKD Praha*
- 1968 – *přestěhování do provizorní loděnice v Podolí*
- 1977 – *Vladimír Burda – vítězství v Jarním skulérském závodě*
- 1979 – *zahájení výstavby nové loděnice v Bráníku*
- 1981 – *Petr Pokorný – vítězství v Jarním skulérském závodě*
- 1991 – *Jiří Ševčík, Ondřej Holeček zlatá medaile na MSJ na 2-*
- 1992 – *drubé místo v hlavním závodě Primátorských osmiveslic*
- 1993 – *hlavní pořadatel MSJ v Račicích*
- 2002 – *Miroslav Holeček zlatá medaile na MSJ na 8+*
- 2002 – *vítězství v Českém poháru*

